

НЕ ДАПУСКАЦЬ БЕЛАРУСІФІКАЦЫІ

Для служэбнага пользавання
Экз. № 1

Прэсідэнтэлю аблісполкома
Сумару К.А.

ДОКЛАДНАЯ ЗАПІСКА
02.03.2012 № 77-1-ДСП
г. Брэст

О выполнении поручений Президента
Республики Беларусь (к входящему
номеру 58/77-1-ДСП от 02.03.2012)

Уважаемый Константин Андреевич!

Во исполнение поручений Главы государства, данных 24 февраля 2012 г. в ходе совещания по итогам проведения финала Национального телевизионного музыкального проекта “Евrofест”, Первый заместитель Главы Администрации Президента Республики Беларусь А.М.Радков обратился к Вам с просьбой в 2012 году:

обеспечить оптимизацию расходов местных бюджетов на реставрацию и реконструкцию историко-культурных ценностей, постановку спектаклей, фильмов, концертных программ, проведение культурно-развлекательных мероприятий;

принять конкретные меры по недопущению проведения руководителями государственных органов, иных организаций политики принудительной белорусификации и искусственного сокращения использования русского языка в их деятельности.

Заместитель начальника управления
делами облисполкома, заведующий
отделом по организационно-
методической работе и
делопроизводству

О.Н.Климахович

У «Нашу Ніву» трапіў дыркуляр, спушчаны з Адміністрацыі прэзідэнта па вертыкалі.

Дакумент, які абвешчае:

«Забяспечваць аптымізацыю расходаў мясцовых бюджэтаў на рэстаўрацыю і рэканструкцыю гісторыка-культурных каштоўнасцей, пастаноўку спектаклей, фільмаў, канцэртных праграмаў, правядзенне культурна-забаўляльных мерапрыемстваў»;

Прыняць канкрэтныя меры па недапушчэнні правядзення кіраўнікамі дзяржаўных органаў, іншых арганізацый палітыкі прымусовай беларусіфікацыі і штучнага скарачэння выкарыстання рускай мовы ў іх дзейнасці»;

ідзе за подпісам намесніка начальніка ўпраўлення справамі аблвыканкама, загадчыка аддзела па арганізацыйна-метадычнай працы і справаводству Вольгі Клімаховіч.

Мы патэлефанавалі ў Берасцейскі аблвыканкам, каб пераканацца ў сапраўднасці дакумента.

«Так, сапраўдны, — адразу сказала спн. Клімаховіч. — Яны ідуць за маім подпісам, бо ўсе дакументы праходзяць праз мой аддзел, а не адразу да Сумара. Адкуль ён да вас трапіў?»

Даведацца ад Вольгі Клімаховіч, якія меры будуць прымяняць, каб «спыніць прымусовую беларусіфікацыю» нам не ўдалося.

Некалькі гадоў таму ў Берасцейскім аблвыканкаме кіраўнік аддзела ідэалогіі Аляксандр Рагачук прапаноўваў чыноўнікам раз на тыдзень размаўляць на працы і з наведвальнікамі па-беларуску. Рагачук ужо даўно не працуе ў аблвыканкаме, а іншых асаблівых праяваў беларусізацыі ад чыноўнікаў у Берасцейскай вобласці, дый у іншых рэгіёнах, заўважана не было.

Што датычыць першага пункта дакумента, які заклікае да «аптымізацыі расходаў мясцовых бюджэтаў на рэстаўрацыю і рэканструкцыю гісторыка-культурных каштоўнасцей», то гэта можа азначаць спыненне гэтых праектаў.

Зусім нядаўна міністр культуры Павел Латушка запустіў дзяржаўную праграму «Замкі Беларусі», якая мела на мэце адраджэнне многіх замкаў, у тым ліку на тэрыторыі Берасцейшчыны. Цяпер гэтая праграма можа апынуцца пад пытаннем.

Варта адзначыць, што Павел Латушка быў абвешчаны адным з вінаватых у «фальсіфікацыі вынікаў «Еўрафесту». Міністру, які і старшыня Белтэлерадыёкампаніі Генадзю Давыдзку былі абвешчаныя вымовы.

Наша Ніва

Пра якую «беларусіфікацыю» можа ісці гаворка, калі летас па-беларуску ў краіне вучылася толькі 19% школьнікаў — драматычная нізкая лічба.

Пра інтэнсіўную русіфікацыю сведчаць вынікі двух перапісаў насельніцтва, якія праходзілі за часамі незалежнасці. Калі ў 1999 па-беларуску дома размаўляла 36,7% жыхароў краіны, то ў 2009 толькі 23,4%. Няма другой краіны ў Еўропе, дзе б так імкліва змяняўся моўны баланс.

«Пытанні моўныя ў краіне вырашаныя раз і

назаўсёды. Прынамсі, калі я буду прэзідэнтам. Мы гэтак пытанне рашылі на рэферэндуме. Мова — гэта тая сфера, якая не церпіць гвалту. Людзі павінны вырашаць самі. Толькі ідыёт у Беларусі можа адмовіцца ад расійскай мовы. У нас няма тэрмінаў па фізіцы, хіміі на беларускай мове. А тыя, што ёсць, сорамна гаварыць. У рускай мове, не расейскай, як некаторыя называюць, наша душа», — казаў Лукашэнка ў снежні 2009.

— Я не стану Вас асуджаць за Вашу пазіцыю, —

пагрозліва адказаў Аляксандр Лукашэнка Ганне Капшуль з дзяржаўнай глыбоцкай раёнкі, якая выступіла за пашырэнне сферы ўжывання беларускай мовы, скарыстаўшыся для гэтага прэс-канферэнцыяй кіраўніка дзяржавы.

— Я нікога не напракаю. Гэта права кожнага чалавека — выбіраць. І калі вы ставіце пытанне, што руская мова — не родная, то гэта няправільна».

nn.by

2

ДЗЕНЬ ВОЛІ Ў БЕРАСІ
адзначае па-новаму!

У НУМАРЫ:

4

ПІСТАРЫЧНАМУ ЦЭНТРУ
пагражае знішчэнне

7

З БАРАНАВІЧАЎ У ГАРВАРД
аказалася не так складана

9

ПАЛЕШУКІ
Дзе яны хаваюцца?

АДНЫМ РАДКОМ

БЕЛАРУСКИ WINDOWS

Карпарацыя Microsoft абвясціла аб тым, што яе новая аперацыйная сістэма Windows 8 будзе падтрымліваць беларускую мову. Усе папярэднія версіі гэтай сістэмы не былі даступныя па-беларуску.

У афіцыйным блогу распрацоўшчыкаў Microsoft з'явілася паведамленне аб тым, што новая версія Windows будзе падтрымліваць шэраг новых моваў краінаў, якія развіваюцца. У лік гэтых 14 новых трапіла і беларуская мова.

Агульная колькасць даступных моваў у інтэрфэйсе Windows дасягне 109. Мэнэджэр міжнароднай групы распрацоўшчыкаў Windows Ян Гамільтан патлумачыў, што новыя лінгвістычная магчымасці створаныя з разлікам на рынкі, якія развіваюцца:

– 3 Windows 8 мы змянілі наша ўяўленне аб мовах з «прыстасавання для лакальнага рынку» на «прыстасаванне для кожнага і паўсюль». І мы зрабілі прыярытэтам для вас працаваць з любой мовай з любога кампутара з Windows 8.

Акрамя беларускай, распрацоўшчыкі дададуць у Windows падтрымку таджыкскай, уйгурскай, шатландскай, гэльскай, мовы індзейцаў чэрокі, мовы Валенсіі і іншых моваў народаў, якія, пераважна, не маюць дзяржаўнасці.

Акрамя гэтага, зменіцца выгляд і магчымасці моўнай панэлі Windows. Яна стане асабліва зручнай для сем'яў і арганізацый, дзе кампутарамі карыстаюцца некалькі юзераў, што размаўляюць на розных мовах.

Да кожнага профіля цяпер можна будзе прывязаць пэўную мову. Да прыкладу, калі ў кампаніі адзін з супрацоўнікаў, што карыстаецца кампутарам, звычайна працуе з расейскай, а іншы супрацоўнік — беларускай, то цяпер у іх не будзе канфліктаў з-за пастаяннага пераключэння раскладак і моваў інтэрфэйсу сістэмы.

generation.by

РЭГІЯНАЛЬНЫ
ПАРТАЛ

Dzedzich.org

Аператыўна, праўдзіва, градна.
Тое, што цікава для
берасцейскай моладзі.

НАШ партал

Пішам пра тое, што
баяцца гаварыць іншым

пра НАШЫ
справы

АДЗНАЧАЕМ ДЗЕНЬ ВОЛІ

“Дзедзіч” прапануе берасцейцам адзначыць 25 Сакавіка цікава, крэатыўна і па-сяброўску. Запланавана экскурсія, вулічная гульня з пошукам таемных кропак, ускладанне кветак да магіл дзеячоў БНР і нават магчымасць атрымаць віншавальную паштоўку.

25 сакавіка 1918 года ў акупаваным немцамі Менску Рада Беларускай Народнай Рэспублікі (былы выканкам Усебеларускага з'езду) прыняла Трэцюю ўстаўную грамаду, ў якой БНР абвешчана вольнай і незалежнай дзяржавай.

Ужо шмат гадоў беларусы адзначаюць гэты дзень як Дзень Волі. Гэтым разам “Дзедзіч” прапануе берасцейцам адмысловую праграму святкавання. Запрашаюцца і моладзь, і дарослыя, усе жадаючыя, зацікаўленыя гісторыяй сваёй краіны.

25 САКАВІКА Ў БЕРАСЦІ. ПРАГРАМА.

12:00 – Трышынскія могілкі. Збор удзельнікаў і экскурсія. Ускладанне кветак да помніка аднаго з дзеячоў БНР Адама Трыпуса, да помніка ахвярам палітычных рэпрэсій.

12:30 – 15:30 – Гульня “БНР-Берасце” (апісанне чытай ніжэй).

15:30- 16:00 – Падвядзенне вынікаў гульні, экскурсія па Вайсковых могілках. Ускладанне кветак да магілы жаўнераў арміі генерала Станіслава Булак-Балаховіча.

16:30-17:00 – Розыгрыш віншавальных паштовак.

17:30 – 19:30 – Узнагароджванне пераможцаў гульні, кава-гарбата.

ГУЛЬНЯ “БНР-БЕРАСЦЕ”

Пасля экскурсіі па Трышынскіх могілках удзельнікі дзеліцца на каманды па 3-5 чалавек. Старт адначасова ад выхаду з могілак.

У кожнай каманды свой маршрут. На маршруце неабходна знайсці замаскіраваныя кропкі-пікеты.

На кропцы-пікеце ўдзельнікі шукаюць заданне і мапу з пазначаным раёнам пошуку наступнага пікету.

Першую мапу і заданне вядоўцы выдаюць на старце. Яны ж патлумачаць і прадэманструюць знешні выгляд пікетаў, прыклады месцаў, дзе могуць быць схаваныя заданні. Калі каманда не можа знайсці пікет, ёсць бонус – падказка вядоўцы, якой можна скарыстацца толькі адзін раз.

У гульні ёсць кантрольны час – 15:30, гэта значыць, што усе каманды павінны прыбыць на канчатковы пункт да гэтага часу.

Каманда, якая прыйдзе на канчатковы пункт першай і пры гэтым расшукае ўсе пікеты, атрымлівае прыз, які складаецца з матэрыяльнай і фінансавай частак. Падрабязнасці раскрываць не будзем, але, як запэўніваюць арганізатары, расчаравання на тварах не будзе.

Каб перамагчы ў гульні, патрэбны не толькі хуткасць і ўменне арыентавацца ў горадзе, а таксама веданне элементарных фактаў з гісторыі Беларускай Народнай Рэспублікі. Пазнаёміцца з імі можна, напрыклад, тут: 25 пытанняў і адказаў з гісторыі БНР <http://charter97.org/be/news/2010/3/25/27602/>.

Арганізатары запрашаюць берасцейцаў прыходзіць камандамі, запрашаць сяброў, каб было веселей гуляць. Зрэшты, 25 сакавіка – наша свята, і толькі ад нас залежыць, ці будзе ў нас святочны настрой.

Па словах кіраўніка “Дзедзіча” Дзмітрыя Шыманскага, такая форма святкавання 25 сакавіка дазваляе не псаваць настрой непатрэбным высвятленнем адносінаў з міліцыяй:

– Як вядома, на Дзень Волі міліцыя пільна сочыць за тым, каб моладзь не вывешвала сцягі, расцяжкі, і да таго падобнае. Наша праграма дазваляе адзначыць свята, пазбегнуўшы непатрэбных разборок з людзьмі ў пагонах, – адзначыў Дзмітрый Шыманскі.

dzedzich.org

Любіш праўду?
Прагнеш справядлівасці?
Маеш што сказаць іншым?

НАМ ПА ДАРОЗЕ

Чытай, пішы, працуй з намі.
Твае лісты чакаем на:

dzedzich@tut.by

МЫ НЕ ПЛАЦІМ ГРОШЫ — МЫ ДАЁМ СЛОВА!

ШТО ЗГУБІЛІ РЭКТАРЫ БЕЛАРУСКІХ ВНУ

3-ЗА ВІЗАВЫХ САНКЦЫЙ?

Санкцыі супраць беларускіх рэктараў былі ўведзеныя Еўразвязам упершыню 21 лютага 2011 года. Сярод гэтых рэктараў, як вядома, і рэктар аднаго з берасцейскіх універсітэтаў М. Часноўскі.

Агулам сярод 231 асобы, што цяпер маюць статус неўязных у ЭЗ, толькі сем чалавек унесеныя ў «чорныя спісы» за адлічэнні беларускіх студэнтаў. Іх шэнгенскія візы ануляваныя, а рахункі ў еўрапейскіх банках заблакаваныя. Але гэта не галоўныя страты, што панеслі кіраўнікі ВНУ і беларуская адукацыя агулам праз увядзенне візавых санкцый.

1. БАЛОНСКИ ПРАЦЭС

У студзені 2012 Балонская працоўная група рэкамендавала адмовіць Беларусі ў яе заяўцы на далучэнне да Балонскага працэсу. Беларусь імкнецца далучыцца да працэсу найперш дзеля падвышэння прэстыжу ўласнай сістэмы адукацыі ў вачах замежных студэнтаў.

Апошнія шанцы ўсё ж такі папасці ў Балонскую сістэму раставалі на вачах у тым ліку і дзякуючы пастаянным напамінам еўрапейскім чыноўнікам аб існаванні ў Беларусі практыкі выкідання студэнтаў з ВНУ за палітычную пазіцыю.

Менавіта за датычнасць да адлічэння студэнтаў «пасля 19 снежня [2010г] або пры іншых нагодах» 5 беларускіх рэктараў і трапілі ў спіс неўязных.

Такім чынам, Балонская працоўная група пастаянна звяртала ўвагу і на існаванне спісу беларускіх кіраўнікоў ВНУ, што паспелі паплаціцца за адлічэнні студэнтаў шэнгенскімі візамі. А ў выніку гэта паўстала адной з прычын немагчымасці ўступлення Беларусі ў Балонскі працэс.

2. ВАНДРОЎКІ ПА ЕЎРОПЕ

Між тым, рэктары з «чорнага спісу» не адразу пазбавіліся сваіх візаў, то бок магчымасці ездзіць у ЭЗ бесперашкодна.

У жніўні 2011 году праз 6 месяцаў пасля ўнясення ў «чорны спіс» Еўразвязу свайго прозвішча рэктар БДУ Сяргей Абламейка вырашыў накіравацца ў Італію. Як паведамлялася, на канферэнцыю. Верагодным запрашальнікам выступіў партнёр БДУ ўніверсітэт Трэнта, у які Абламейка лётаў за год да гэтага дзеля падпісання дамовы аб супрацоўніцтве.

Але як толькі інфармацыя аб візіце трапіла ў СМІ, амбасада Італіі абвясціла аб ануляванні шматразовай шэнгенскай візы, што была выдадзена Абламейку яшчэ ў 2010. Рэктар БДУ застаўся дома.

3. СТУДЭНТАЎ

У мінулым годзе прэм'ер-міністр Мясніковіч паставіў перад беларускімі рэктарамі амбітны план: павялічыць колькасць замежных студэнтаў у Беларусі з 9 да 30 тысяч. Міністар адукацыі Сяргей Маскевіч

дапрацаваў план на нечаканы лад: ён вырашыў заняцца «прапрацоўкай еўрапейскага рэгіёну, а канкрэтней — Балканаў, а таксама Індыі». Маўляй, каб не толькі студэнты з Усходу і Афрыкі, але і «еўрапейскія» ехалі ў Беларусь за ведамі і дыпламамі.

Але атрымліваецца пакуль усё інакш. Колькасць замежных студэнтаў сапраўды расце, але паранейшаму за кошт такіх краін, як Туркменія і Кітай. Нечакана Беларусь увайшла ў адукацыйныя тэндэнцыі ў такой далёкай ад нас, але багатай нафтай і расавымі супярэчнасцямі краіны, як Нігерыя.

4. РЭПУТАЦЫЮ І ГРОШЫ

Усе папярэднія пункты ў выніку зводзяцца да страты ў рэпутацыі, што ў сваю чаргу вядзе да бюджэтных параз: няма Балонскага працэсу і замежных студэнтаў — няма і грошай з Еўропы і ад замежных навучэнцаў.

Неслі рэктары ў мінулым годзе і іміджавыя выдаткі: мала хто захоча мець сур'ёзныя справы з людзьмі, чые прозвішчы ўнесеныя ў чорныя спісы Еўразвязу. Асоба рэктара ў спісе людзей, супраць якіх уведзеныя санкцыі — гэта параз усяго ўніверсітэту. Гэта, у прыватнасці, прызнае і ўнесены ў «чорны спіс» рэктар Берасцейскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Пушкіна Мечыслаў Часноўскі:

«Калі абмяжоўваюць кіраўніка, у пэўнай ступені гэта адбіваецца на дзейнасці ўстановы».

Паводле: generation.by

У СПІС «ПАСОБНІКАЎ» ДАДАЛІ ВЫКЛАДЧЫКАЎ З БЕРАСЦЯ

Сайт posobniki.com папоўніў спіс асобаў, якія на думку наведвальнікаў гэтага рэсурсу, прычыніліся да палітычных рэпрэсіў у дачыненні да беларускіх студэнтаў. Сярод іх апынуліся трое супрацоўнікаў берасцейскіх ВНУ.

Як сцвярджаюць аўтары сайта, Мароз Міхаіл Фёдаравіч, намеснік дэкана факультэта Водазабеспячэння і гідрамелярацыі Берасцейскага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта, падчас правядзення маўклівай акцыі 29 чэрвеня 2011 г. прысутнічаў каля плошчы з мэ-

тай выяўлення студэнтаў БрДТУ і далейшага ціску на іх.

За прымушэнне студэнтаў факультэта электронна-інфармацыйных сістэм БрДТУ, якія пражываюць у інтэрнаце, удзельнічаць у датэрміновым галасаванні, папоўніў спіс пасобнікаў дэкан факультэта В.М. Ракецкі.

Пасля падзей 19-20 снежня 2010 года з БрДУ імя А.С. Пушкіна была адлічана студэнтка 2-га курса Аліна Літвінчук. Да яе адлічэння спрычыніўся дэкан факультэта замежных моў Севярыян Сяргей Мікалаевіч. Таму ён таксама апынуўся сярод падсобнікаў.

Паводле: posobniki.com

АДНЫМ РАДКОМ

У БЕРАСЦІ ВУЧЫЛІСЯ ІНФАРМАЦЫЙНАЙ БЯСПЕЦЫ 3-4 сакавіка ў Берасці Асамблея НДА пры падтрымцы АРР «Дзедзіч» правяла семінар па пытаннях інфармацыйнай бяспекі для ўсіх, хто хоча пазбегнуць узлома свайго кампутара, паштовай скрынкі і асабістых дадзеных.

На семінары разглядаліся пытанні бяспечнай сувязі праз інтэрнэт, захоўвання інфармацыі на кампутары і электронных носьбітах. Частка заняткаў была прысвечана метадам дзейнасці спецслужбаў у дачыненні да кампутарнай інфармацыі і магчымасцям нейтралізацыі іхняга ўплыву на дзейнасць актывістаў. Уздымаліся пытанні выбару якасных праграм і антывірусаў.

Акрамя тэарэтычных лекцый, на другі дзень семінару прайшлі і практычныя заняткі па асваенні неабходнага праграмага забеспячэння для бяспечнага карыстання кампутарам.

У семінары ўзяло ўдзел 15 актывістаў грамадскіх арганізацый рэгіёна і проста зацікаўленыя людзі. Берасцейская моладзь з актывнай грамадзянскай пазіцыяй хоча ведаць, як можна сябе абараніць.

dzedzich.org

СТУДЭНТЫ БРДУ АТРЫМАЮЦЬ НОВЫ ІНТЭРНАТ

Ужо ў 2012г. студэнты берасцейскага ўніверсітэта змогуць заехаць у новы інтэрнат. Пра гэта распавёў рэктар універсітэта М. Часноўскі.

Па яго словах, будаўніцтва 9-павярховага будынка інтэрната, разлічанага на 352 месцы, вядзецца ў комплексе «Студэнцкая вёска БрДУ».

Першая чарга гэтага комплексу – аналагічны будынак, уведзена ў эксплуатацыю ў 2003г. Другая чарга комплексу фінансуецца з рэспубліканскага бюджэту.

Такім чынам, універсітэт зможа ў пэўнай ступені палепшыць сітуацыю з рассяленнем іншагародніх навучэнцаў. Праблема забеспячэння студэнтаў месцамі ў інтэрнатах універсітэта стаіць пакуль досыць востра. У 2011/2012 навучальным годзе ВНУ змагла забяспечыць месцамі толькі 50% іншагародніх студэнтаў.

Паводле БелТА, фота: БелТА

ГІСТАРЫЧНАМУ ЦЭНТРУ БЕРАСЦЯ ПАГРАЖАЕ ЗНІШЧЭННЕ

Прыватная фірма «MFB Development» плануе пабудаваць 6-павярховую гасцініцу на месцы будынкаў № 43 і 45 па вул. Савецкая (на супраць іранскага бізнес-цэнтру), якія ўключаны ў дзяржаўны спіс гісторыка-культурнай спадчыны.

Нядаўна ў Берасці адбылася горадабудаўнічая рада, якая разглядала праект ад «MFB Development». Не ўсе з ім згадзіліся. Архітэктары са здзіўленнем пыталі – хто ж так будзе? Вакол невялікіх гістарычных будынкаў вырасце 6-павярховая гасцініца. Як жа яна будзе выглядаць на фоне астатняй забудовы?

ШМАТ ВЕДАЦЬ – ШКОДНА!

Мясцовы каардынатар Руху «За Свабоду» Дзяніс Турчаняк хацеў даведацца, якую выгаду мае горад ад будаўніцтва гасцініцы, і прасіў прадставіць інфармацыю пра інвестыцыйную дамову паміж аблвыканкамам і прыватнай фірмай «MFB Development». У просьбе яму было адмоўлена, пасля чаго спадар Турчаняк звярнуўся ў суд. Але суд адмовіў задавальніць яго скаргу.

АКТИВИСТ ПАДКРЭСЛІВАЕ, ШТО
ХАВАЮЧЫ УМОВЫ ІНВЕСТИЦЫЙНАЙ
ДАМОВЫ, ГАРАДСКІЯ ўЛАДЫ ДАЮЦЬ
ПАДСТАВУ ПАДАЗРАВАЦЬ ІХ У КАРУПЦЫІ.

Калі хаваць няма чаго, то навошта такая сакрэтнасць, быццам бы будуецца не гасцініца, а ваенны аб'ект?

НЯМА МАГЧЫМАСЦІ ДЗЕЙНИЧАЦЬ ПА ЗАКОНУ

З будынкаў, якія маюць ператварыцца ў гасцініцу, ўжо адсялілі амаль усіх жыхароў. Некаторыя пераязджалі адсюль пасля судовых разбораў. Не выселілі толькі ўладзіслава Абрамовіча, які ўжо некалькі гадоў змагаецца за сваю нерухомасць.

«Нядаўна быў на горадабудаўнічай радзе з удзелам берасцейскага мэра, дзе разглядаўся праект будаўніцтва гасцініцы на месцы гістарычных аб'ектаў. Мэр Аляксандар Палышэнкаў сцвярджаў, што скла-

дана знайсці інвестараў для рэканструкцыі гэтых будынкаў, каб абдуоўваць іх у існуючых аб'ёмах, каб гэта цалкам адпавядала заканадаўству па ахове гісторыка-культурнай спадчыны, - расказвае спадар Абрамовіч. — І ён задаў такое рытарычнае пытанне, ці не згодны я рэканструяваць гэтыя будынкi. А я яму адказаў, што згодны, што знайду і іншых зацікаўленых асобаў, якія мне дапамогуць. Гэтую згоду я пацвердзіў і пісьмова. Зараз чакаю, што мне на гэта адкажуць».

Актывісты Руху «За Свабоду» сур'ёзна занепакоеныя планами ўладаў па прыцягненні інвестыцый на перабудову цэнтру горада. Прыклад з двума будынкамі на Савецкай - гэта толькі пачатак. Ці будзе перабудова надалей весіцца законным шляхам - пытанне адкрывае.

Нагадаем, што гэта ўжо другая ў гісторыі горада спроба знішчыць яго гістарычны цэнтр. Першая была ўдалая для царскіх уладаў яшчэ ў XIX стагоддзі. На месцы гістарычнага цэнтру была тады збудаваная Берасцейская крэпасць.

Што ж чакае другі гістарычны цэнтр? Ці цяперашнія

Фасады гісторыка-культурных каштоўнасцяў схаваныя за плакаты з інфармацыяй пра гісторыю і культуру горада

Выгляд дома №45 з боку двара

ўлады будуць настолькі ж абыхаваць да мясцовай гістарычнай спадчыны, як іх папярэднікі?

dziedzich.org

ПАГАСІ СВЯТЛО – ВЫРАТУЙ ПЛАНЕТУ

31 сакавіка 2012 года калі 2 мільярдаў чалавек па ўсёй Зямлі выключыць святло на 1 гадзіну (20:30 – 21:30 па мясцовым часе), каб выказаць сваю занепакоенасць

небяспечным наступствам змянення клімату.

Сутнасць акцыі заключаецца ў тым, што ўсе людзі і арганізацыі выключыць святло і электрабытавыя прыборы на адну гадзіну. Такім чынам, за час акцыі можна эканоміць да 10% электраэнергіі.

Зразумела, адключэнне святла на адну гадзіну не можа прыкметна палепшыць экалагічную сітуацыю ў цэлым, аднак, на думку арганізатараў, акцыя павінна прыцягнуць увагу жыхароў нашай планеты да праблем экалогіі і той шкоды, якую людзі наносзяць планеце.

dziedzich.org

АДКАЗ НА ЗАПЫТ “ПА-БЕЛАРУСКУ”

Юзер ЖЖ pryvud змясціў на старонцы суполкі “Беларуская мова” адказ на свой запыт у падатковую на беларускай мове.

За такі правапіс можна ставіць не проста цвёрдую, а зацвярдзелую двойку.

Як кажа карыстальнік ЖЖ, ён

“вырашыў правярць, як дзейнічае заканадаўства аб зваротах у электронным выглядзе”.

І атрымаў наступны адказ. 110 словаў, 22 памылкі.

dziedzich.org

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ УНИТАРНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ
«ИНФОРМАЦИОННО-ИЗДАТЕЛЬСКИЙ ЦЕНТР
ПО НАЛОГАМ И СБОРАМ»

Аб падключэнні
да сістэмы кантролю
гандлевых аўтаматаў

Рэспубліканскае унітарнае прадпрыемства «Інфармацыйна-выдавецкі цэнтр па падатках і зборах» паведамляе, што звесткі пра сістэму кантроля гандлевых аўтаматаў размешчаны на сайце www.info-center.by і там абнаўляюцца.

Каб падключыць сваёчасова свае гандлевые аўтаматы лепш загадзе падаць заяўку ў любым зручным для Вас выглядзе: па факсу 2691904, ці на электронны адрас: ckta@info-center.by і паведаміць звесткі пра Ваш прадпрыемства, УНП, колькасць і мадэлі гандлевых аўтаматаў, іх месцы знаходжання, тэлефон, электронны адрас (e-mail) для сувязі з Вамі.

Пры атрыманні ад Вас вышэйзгаданай заяўкі, на працягу часу з мая па чэрвень спецыялісты нашага прадпрыемства патэлефонуць вам, каб укладніць час для ўстаноўкі неабходнага абсталявання (СКНО).

Намеснік дырэктара

І.А. Король

МОВА ЧУЖАЯ-МІЛАЯ

Па-беларуску вучыцца толькі 0,9% студэнтаў ВНУ. Хоць роднай назвалі беларускую мову 60% насельніцтва.

Беларускую мову ў якасці размоўнай выкарыстоўвае 23% насельніцтва Беларусі. Такія звесткі апублікаваў Нацыянальны статыстычны камітэт да Міжнароднага дня роднай мовы.

Звесткі атрыманы ў выніку перапісу насельніцтва Беларусі 2009 года. Пры гэтым у якасці роднай ўлічвалася мова, якую сам рэспадэнт назваў роднай, альбо мова, засвоеная ім першай у раннім дзяцінстве.

У часе перапісу беларускую мову назвалі роднай 60% жыхароў краіны (5 млн 58 тыс. чалавек), аднак дома на ёй, паводле звестак перапісу, размаўляе толькі 30% насельніцтва. Большая частка насельніцтва Беларусі (70%) аддае перавагу расейскай — на ёй размаўляюць 96% рускіх, 88% украінцаў, 70% беларусаў і 51% палякаў, якія пражываюць у Беларусі. Толькі 26% беларусаў размаўляюць дома на беларускай мове, затое ў якасці гутарковай яе выкарыстоўвае 41% палякаў, якія пражываюць у Беларусі.

Лінгвістычныя характарыстыкі жыхароў розных рэгіёнаў Беларусі адрозніваюцца, адзначаюць у Белстаце. Так, напрыклад, у Менскай вобласці каля 70% насельніцтва ў якасці роднай мовы назвалі беларускую, у той час як у Менску — толькі 35% насельніцтва, а маюць зносіны на ёй толькі 6% жыхароў сталіцы. У астатніх рэгіёнах роднай мовай беларускую лічаць больш за 50% жыхароў.

Паводле звестак статыстыкі, у гэтым навучальным годзе (2011/2012) у групах устаноў дашкольнай адукацыі выхаванцы размаўляюць па-беларуску больш чым з 45 тысячамі дашкольнікаў — гэта 12% дзяцей, якія наведваюць установы дашкольнай адукацыі. У дзённых устаноў агульнай сярэдняй адукацыі на беларускай мове вывучаюць усе прадметы

Гавары са мной
па-беларуску

каля 164 тысяч навучэнцаў (18% усіх школьнікаў). Ва ўстановах сярэдняй спецыяльнай адукацыі на пачатак навучальнага года на расейскай і беларускай мовах навучалася 23 000 вучняў (14% усіх вучняў), на беларускай мове — 1,6 тысячы (каля 1%). Ва ўстановах вышэйшай адукацыі гэтыя паказчыкі склалі адпаведна 164,2 тысячы (37% усіх студэнтаў) і 4,2 тысячы (0,9%) студэнтаў.

У 2010 годзе ў Беларусі было выпушчана 11 040 кніг і брашур накладам больш за 43 млн асобнікаў, з іх 951 (каля 9%) — па-беларуску, гадавым накладам 4 млн асобнікаў.

У тым жа годзе выдавалася 713 газет, на беларускай мове — 185 (26%). Гадавы наклад газет склаў 510,3 млн асобнікаў, пры гэтым больш за чвэрць накладу выходзіла на беларускай мове. Разавы наклад газет склаў 8,1 млн асобнікаў, з іх 1,2 млн асобнікаў — на беларускай мове.

Паводле: НАША НІВА

«ЛЯПІС ТРУБЯЦКОЙ» — ГУРТ ГОДА Ў РАСЕІ

Гурт «Ляпіс Трубяцкой» стаў трыумфатарам галоўнай расейскай рок-прэміі «Чартова Дюжина. Тор-13», цырымонія ўручэння якой адбылася ў Маскве 7 сакавіка. «Ляпісы» былі прадстаўлены ў пяці намінацыях, а перамаглі ў трох, уключаючы самую прэстыжную — «Гурт года».

«Гэта вельмі важная для нас перамога, — заявіў пасля атрымання ўзнагарод Сяргей Міхалок. — «Ляпісы» — маленькі незалежны анарха-сіндыкат, мы не ўваходзім ні ў якія шоу-бізнэс-кланы, не ўдзельнічаем у «зорных» тэлешоў, не наведваем свецкія раўты, не спяваем на праплочаных мітынгх. І, тым не менш, нас прызналі лепшым гуртом 2011 года — значыць, мы на правільным шляху!»

Яшчэ дзеве намінацый, у якіх перамог «Ляпіс Трубяцкой», гэта «Паззія» (песня «Я верю», аўтар слоў — Сяргей Міхалок) і «Відза» (кліп «Я верю», рэжысёр Аляксей Церахаў). Для Церахава, культавага беларускага кліпмэйкера, які жыве ў Канадзе, гэта ўжо 13-я (вельмі сымбалічна!) ўзнагарода, якую ён заваяваў у творчым саюзе з «Ляпісамі». А тым часам у вытворчасць запушчана чарговая сумесная праца гурта і рэжысёра, у якой, на гэты раз, змогуць прыняць удзел і прыхільнікі «Ляпіса Трубяцкага».

generation.by

У БЕЛАРУСАЎ САМЫЯ МАЛЕНЬКІЯ ЗАРОБКІ

Нарэшце ўсе краіны апублікавалі снежаньскія звесткі па намінальна налічаным заробку (гэта значыць заробку, з якога яшчэ не ўтрыманы падаткі).

Аказалася, самыя высокія даходы цяпер у Польшчы — пад 1000 еўра ўжо. На 80 еўра менш у сярэднім зарабляюць эстонцы.

Здзівілі заробкі расейцаў: сярэднестатыстычныя апынуліся вышэйшымі, чым заробкі ў Латвіі і Літве. А украінцы ў снежні атрымалі ў сярэднім на 30 еўра больш за беларусаў.

На жаль, нашы заробкі апынуліся самымі маленькімі.

Пры гэтым нават калі ў сярэднім мы будзем зарабляць абяцаныя 500 дзяляраў (або 375 еўра),

то еўрапейцаў мы не дагонім, затое апырэдзім украінцаў.

Паводле: kp.by

Якія заробкі ў Беларусі і суседніх краінах*

* звесткі нацыянальных статслужбаў за снежань 2011 года.

МАГНІТЫ СВАБОДЫ

Прыхільнікі Руху «За Свабоду» выпусцілі партыю магнітаў і наллек з выявамі бел-чырвона-белага сцяга і герба «Пагоня».

Беларусы вешаюць гэтыя магніты на аўтамабілі, а ў каго іх няма — проста на хатнія лядоўні. Паколькі магніты прызначаюцца больш для аўтамабіляў, то была абрана флюорэсцэнтная фарба максімальна яркая, у той жа час якая з'яўляецца адценнем чырвонага. Разлічана гэта на тое, каб прыцягнуць увагу вадзіцеляў, якія едуць ззаду.

Бліжэй да Дня Волі Рух «За Свабоду» арганізуе сустрэчы ў рэгіёнах з аўтамабілістамі, дзе і будучы прэзентавацца новыя наллекі і магніты.

У Берасці набыць сімваліку можна на офісе АРР «Дзедзіч» па адрасе вул. Кірава 60 кв.1, тэлефон (029) 161-39-38. Офіс працуе з 10.00 да 13.00.

dzedzich.org

PARIS DE BREST

Гурт з бадай што самым яркім сцэнічным вобразам у беларускай музычнай індустрыі завітае 31 сакавіка ў Берасце. “Серебряная свадьба” распачала тур па гарадах Беларусі з новым альбомам “Сардэчная мускулатура”. Што карыснага для душы і розуму вынесуць берасцейцы з «маленькага Парыжа», у які ператворыцца клуб City на пару гадзін?

ЛІРЫЧНАЕ АДСТУПЛЕННЕ

Памятаю, гадоў пяць, а мабыць, і болей, таму сябар павёў мяне на канцэрт гурта “Сады” – аўтарытэта для былой дваровай шпаны, якая праводзіла вечары на лаўках і вучыла адзін аднаго граць на гітары. Маё дзяцінства, не зважаючы на водгукі “ліхіх дзевяностых”, прайшло крыху інакш, і трапяткіх пачуццяў дзядзькі з “Сады” у мяне не выклікалі. Тым больш, што самі мясцовыя “зоркі” мелі граць хвілін дваццаць у канцы канцэрта, а ўвесь астатні час публіку разгагралі нейкія незнаёмыя мне маладыя “рок-банды”. У мяне ад звону металу ўжо пачала балець галава, і я амаль ненавідзела свайго кавалера з яго культурнай праграмай.

Але раптам замест чарговых патлатых хлопцаў у дражных джынсах на сцэну выйшлі артысты ў экстравагантных жылетах, капылюшах, салістка – у паласатых панчохах, карсеце і з чамаданам. Яны гралі на кантрабасе, трубе, скрыпцы і пелі шалёныя смешныя песні. Я была пад такім уражаннем, што зноў палюбіла свайго сябра і ўвесь свет... Акрамя салістаў гурта “Сады”, якія пасля феерычнага шоу ад “Серебряной свадьбы” нарэшце выйшлі на сцэну – крыху “пад шафэ”, у старых кофтах, і селі на табурэтакчу нешта брынчаць на гітары...

СУР’ЭЗНЫ ФРЫК

Сёння гурт “Серебряная свадьба” вядомы як адзін з самых яркіх, нестандартных і цікавых праектаў не толькі ў Беларусі, але і ў краінах СНД. Канцэрты у Маскве, Пецярбургу, Львове праходзяць на “ура”. Не зважаючы на тое, што гурт планавалася, гэтак бы мовіць, “на аматара”. Самі артысты называюць сябе “фрык-кабарэ-бэнд”, падкрэсліваючы сцёбны, фры-

кавы характар тэатралізаваных выступаў на манер французскага кабаре. Але простая дурашлівасць не прынесла б выканаўцам такога поспеху, які мае сёння “СС” на прасторах былога Саюза. Музыканты, у першую чаргу салістка Бенька (Святлана Залеская-Бень), стварылі непаўторныя глыбокія вобразы, заснаваныя на нацыянальнай глебе.

МЕСТАЧКОВЫ МАНПАРНАС

Атмасфера французскага кабаре сярэдзіны мінулага стагоддзя артысты адначасова ідэалізуюць і парадзіруюць. Яны паказалі савецкую мару аб прыгожым і цікавым жыцці буржуазнай багемы, водгукі якога прасочваліся праз жалезную завесу да сэрца ударніц вытворчасці і спартсменак-камсамолак. Некаторыя з іх спрабавалі ажыццявіць французскі сцэнар жыцця ў постсавецкіх дэкарацыях. Якраз пра такую жанчыну і спявае іранічная Бенька і ўвасабляе яе ў тэатралізаваным вобразе на сцэне.

Лірычная гераіня песень адчувае пастаянны экзістэнцыяльны канфлікт паміж французскай марай і жорсткай пастсавецкай рэчаіснасцю (“*все происходит без цветов, без фильдеперсовых чулков, без ананасов и духов... и даже без одеколона*”). Асабліва драматычным становяцца стасункі паміж мужчынам і жанчынай: “*Ей нравились с детства Робин-Гуды, Но ей встречались одни верблюды. Ей наплевали в трепетную душу Все четыре мужа*”. Вось не меней трагічная сітуацыя з песні “Малобюджетная любовь”:

ТАКАЯ ЖЕНЩИНА, КАК Я,
ДОСТОЙНА ДЕНЕЖНЫХ ВЛОЖЕНИЙ,
А ТЫ ИМЕЕШЬ ЛИШЬ МЕНЯ,
И ТО НЕ В ЛУЧШИХ ПОЛОЖЕНИЯХ...

Жыццё прымушае гераіню мець зносіны з кавалерамі, якія абіраюць не зусім куртуазныя спосабы спадабання жанчыне: “*Ее пломбиром соблазнял / И кинофильмом про индейцев / И про космических пришельцев / И комплименты учинял*”.

У новым альбоме “Сардэчная мускулатура” тэма супрацьстаяння ідэальнага і рэальнага працягваецца – дзяўчынка мела ідэальнае каханне з хлопчыкам (“*ходили в кино, сочиняли рассказы, не ссорясь ни разу – две чистых души*”) да той пары, пакуль мама не заўважыла ў яе вошы. У альбоме з’яўляецца новы лірычны герой – прадстаўнік багемы, мясцовы калега Поля Верлена, якога “*качало от бутылочки вина*”.

Калі нуда па Францыі і Парыжу не пакідае ваша сэрца, раю завітаць на імпрэзу “Серебряной свадьбы” – і вас вылецаць!

Альбіна ТРУС

ЦІ ПАТРЭБНЫ НАМ КАНЦЭРТЫ?

На прэзентацыі свайго дэбютніка «Paraslov» ў родным берасці гурт The Fraiz не сабраў і 200 чалавек, тады як канцэрт у менскім Re:Public прайшоў пры поўным аншлагу.

Сітуацыя ў Берасці з канцэртамі нейкая дзіўная – то нічога, то два адначасова. Канцэрт The Fraiz супаў з канцэртамі фіналістаў фэстывалю X-star і нешматлікай берасцейскай публіцы давялося выбіраць.

Удзельнік гурта Алё Шарко паведаміў у інтэрв’ю Тузіну Гітоў пазіцыю The Fraiz: «Мы хочам памяняць палітыку гурта. Не хочацца быць месчакковым калектывам».

ТГ: Алё, гурт задаволены сабой і канцэртамі?

Нам крыўдна, што ў родным горадзе на наш канцэрт не прыйшло нават 200 чалавек. Першага сакавіка выступалі ў менскім Re:Public, дык там была тысяча. Яшчэ 150 чалавек не пусцілі, бо не было месца. Мы не маглі падсыці да краю сцэны, бо нас хапалі за ногі і сцягвалі ў зал.

Берасцейцы сапраўды не хочуць хадзіць на канцэрты. Яны лепш у «Кантакце» пасядзяць. Праўда, у Менску быў бясплатны канцэрт, але мы такога больш практыкаваць не будзем.

ТГ: А ты не думаеш, што частка народу проста пайшла на другі канцэрт?

І гэта, канечне, таксама сваю ролю сыграла. Не

ведаем, навошта арганізатары другога канцэрта так рабілі. Мы загадзя ўсіх інфармавалі, што будзе выступ. Пасля звалі ў «Сферу» (начны клуб, дзе ладзіўся канцэрт фіналістаў X-star. — ТГ), прасілі іх свой канцэрт перанесці. Яны спачатку паабяцалі, а пасля тры дні троста слухаўку не здымалі.

ТГ: Ці многа сіл укладзена ў прэзентацыю?

Рэпэталі тры тыдні кожны дзень. Але рэалізавалі ўсяго працэнтаў 20 з таго, што меркавалі і што адпрацоўвалі. Многае злятала проста ў апошні момант. Я нават перад канцэртамі сядзеў і не ведаў, чаго яшчэ чакаць. У нас павінна было быць святло з Кіева, рэжысёр святла з Масквы, відэаролікі да кожнай песні... Але мы ўсё роўна пастараліся выглядаць годна.

ТГ: Толькі мы так і не пачулі абяцанай песні на беларускай мове...

Мы вырашылі ўсё ж не спяваць стары матэрыял на новай мове. Усе ведаюць гэтыя песні як расейскамоўныя, і невядома, як слухачы іх сустрэнуць. Калі і рабіць штосьці, то трэба пісаць новыя кампазіцыі адразу па-беларуску.

ТГ: Зноў будзеце некага прасіць дапамагчы?

Наш басіст дастаткова добра ведае беларускую мову, каб напісаць такую песню.

ТГ: Чым зараз будзеце займацца?

Хочам памяняць палітыку гурта. Разумееш, не хочацца быць месчакковым калектывам, хочацца

развівацца, выйсці на новы ўзровень. Для гэтага будзем шмат працаваць. І працаваць на якасць, а не на колькасць. Лепш мы сыграем адзін канцэрт на год, ды пасля яго пра нас будуць гаварыць, чым разменьвацца на шматлікія выступы.

Хоць «фрэйзы» і скардзяцца, што яны не зрабілі і паловы заплянаванага, выглядалі яны малайцамі. Са святлом усё вырашылася аптымальна, з гукам таксама. Хлопцы пастараліся быць на сцэне не толькі музыкамі, але і актарамі, што таксама ідзе ім у залік.

Ды і слухачы, якіх да гэтага паўгадзіны прымуслі чакіць перад дзвярыма, пакуль артысты настрайваліся, у выніку не вельмі наракалі на злы лёс. А арганізатарам канцэртаў усё ж трэба падумаць над сваімі далейшымі паводзінамі.

Тузін Гітоў

БЕЛАРУС У ГАРВАРДЗЕ

Яўген Барысевіч распавядае пра свой шлях ад сярэдняй школы баранавіцкага раёну і лінгвістычнага ўніверсу да сваёй цяперашняй «альма матэр».

— 3 чаго пачыналася твая адукацыя ў Беларусі?

— Колькі сябе памятаю, мне заўсёды падабалася сустрэкаць ды пераадолюваць выклікі, што паўставалі на маім жыццёвым шляху. Напрыканцы вучобы ў сярэдняй школе ў 2000 годзе я вырашыў паспрабаваць паступіць у адзін з лепшых універсітэтаў Беларусі — Менскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт. І я магу назваць сапраўды захапляльнымі тыя чатыры гады, што я вывучаў нyanсы ангельскай мовы і літаратуры, нямецкую мову ды шмат чаго іншага.

— Закранем перыяд паступлення ў Гарвард. Што патрабавалі? TOEFL, якія-небудзь іншыя тэсты?

— Першае, што мне трэба было ўзяць — гэта тры «выпрабавальныя» класы. Адзін з іх абавязковы — «тлумачальнае пісанне», альбо EXPO. Але яшчэ для таго, каб дабрацца да гэтай класы, трэба было здаць онлайн-тэст па крытычных навыках чытання ды паказаць адпаведныя якасці пісьма на ангельскай мове.

Далей трэба набраць на меней за 100 (сто) балаў на тэсце інтэрнэт-TOEFL.

— Як праходзіць навучанне? Наколькі адрозніваюцца патрабаванні да студэнтаў?

— Што цікава, большасць класаў, якія я да гэтага часу браў, праходзілі ў фармаце «лекцый». Аднак амерыканская лекцыя — гэта зусім іншы працэс, калі параўноўваць з беларускімі навучальнымі рэаліямі. У ЗША вы ўжо павінны быць падрыхтаваным да лекцыі: прафесар ужо чакае, што студэнты прачыталі неабходны матэрыял да таго, як ён пачне тлумачыць дадатковыя нyanсы ці новую тэму.

Калі ваш прафесар правёў лекцыю, скажам, у аўторак, тады ў сераду вам давядзецца ісці на семінар, які праводзяць вучэбныя асістэнты па гэтаму матэрыялу ды інфармацыі, што была прадстаўлена раней. Так, семінары адбываюцца на працягу ўсяго вучэбнага семестру.

Прафесар можа мець да пяці вучэбных асістэнтаў. Яны галоўным чынам даюць інфармацыю па новых падзелках, ацэньваюць працу студэнтаў, хатнія і іншыя заданні, праводзяць іспыты.

Такім чынам, вяртаючыся да пытання, што ж чакаюць ад студэнта. Па-першае, быць гатовым да занятку (г.зн. матэрыял павінен быць прачытаны і асэнсаваны) ды выконваць усе хатнія заданні, тэсты. Па-другое, неабходна ўдзельнічаць у онлайн-дыскусіях ды форумах на вэб-старонцы вывучаемага прадмету. Ну, і трэцяе, — трэба быць падрыхтаваным да выніковага экзамену. Хатнія заданні і праца на працягу семестру звычайна складаюць 30–40% ад выніковай адзнакі.

— Наколькі выкарыстоўваюцца пад час навучання новыя тэхналогіі? Ці ёсць online-экзамены?

— Шырока выкарыстоўваюцца online-тэсты-апытанні, кантрольныя, калі за дадзены час трэба выканаць адпаведныя заданні. Але нягледзячы на шырокае выкарыстанне тэхналогіяў, усе сярэдне тэрміновыя або фінальныя экзамены здаюцца непасрэдна ў «жывым» фармаце.

— Наколькі можаш выбраць курсы сам? Вядома, што ў ЗША сістэма працуе па-іншаму, чым у Беларусі: студэнту прапануецца выбар прадметаў, якія можна вывучаць.

— Гэта залежыць толькі ад студэнта і менавіта яму вырашаць, якія курсы ён ці яна будзе на працягу гэтага семестру вывучаць. Перш чым запісацца на клас, вы вывучаеце план (сылабас), каб даведацца пра тое, чаму вас будуць вучыць ды ўсе патрабаванні дадзенага курса-прадмета (даты ўсіх экзаменаў, тэмы хатніх заданняў). Усе навучальныя праграмы маюцца загадзя.

— Колькі гадзін звычайна ў цябе займала ў дзень падрыхтоўка хатніх заданняў? А таксама распавядзі пра тое, што ўплывала на выбар колькасці курсаў за семестр?

— Наогул, тэарэтычна можна за адзін семестр браць да 16-ці крэдытаў (чатыры класы па чатыры крэдыты). Але пры вялікім жаданні можна, звярнуўшыся да свайго дарадцы, узяць і дадатковыя курсы.

І ўжо адміністрацыя надалей вырашыць ці даць вам магчымасць вывучаць ажно 5–6 курсаў. Як правіла, больш за 20 крэдытаў пацягнуць за семестр амаль немагчыма.

Можна сказаць, для мяне было правілам штодзень працаваць 4–5 гадзін плюс амаль усе суботы і нядзелі. І гэта яшчэ не ўлічваючы час, які патрэбны для вырашэння ўсялякіх дадатковых праектаў ды непасрэднай падрыхтоўкі да мідтэрмаў (экзамен што праводзіцца пасярэдзіне курса навучання) і фэйналсаў (выніковыя іспыты).

— Якімі якасцямі, ты лічыш, трэба валодаць, каб паспяхова вучыцца ў топ-універсы, якой безумоўна з'яўляецца твая Гарвардская школа?

ўсіх лекцыях, удзельнічалі ва ўсіх вэбінарах, прачыталі ўвесь патрэбны матэрыял і зрабілі ўсе хатнія заданні. Усе курсы прызначаны для таго, каб навучыць студэнта, а ніяк не перагрузіць яго.

— Якія яшчэ ты б адзначыў важныя адрозненні беларускага варыянту навучання да амерыканскага?

— Там я не турбаваўся з-за напружанага навучальнага працэсу. Што мяне сапраўды ўразіла — гэта тая ўвага з боку выкладчыкаў ды асістэнтаў, якой яны персанальна «адорваюць» кожнага студэнта, дапамагаючы ды кансультуючы па ўсіх патрэбных нам пытаннях. Калі ў вас паўсталі пытанні адносна лекцыі, нейкага задання — вы папросту звяртаецеся да свайго прафесара ці яго асістэнта, і можаце быць упэўнены, што яны зробяць усё залежнае ад іх, каб вашыя пытанні былі вырашаны.

Для гэтага можна папросту наведаць выкладчыка пад час яго працы ў сваім офісе.

Да таго ж усе курсы маюць свае вэб-старонкі, дзе вы маеце доступ да ўсіх лекцый, слайдаў, што паказваліся пад час заняткаў, прысутнічаюць форумы з абмеркаваннямі розных тэм.

— Пра Гарвард мы чуем, можна сказаць, з дзяцінства. Пра яго крутых (у розных сэнсах) выпускнікоў здымаюць фільмы, выпускнікі займаюць кіраўнічыя пасады ў шматлікіх буйных карпарацыях па ўсім свеце. Тым самым у нашай падкорцы знаходзіцца інфармацыя пра нібыта завоблачны ўзровень універса, як па ўзроўні вучэбных патрабаванняў, гэтак і па грашовых. Ці ён сапраўды завоблачны?

— Кошт навучання — ад 10,000 да 80,000 даляраў за год. Але ў тым-та і фішка, што дзякуючы сапраўды агромністай падтрымцы выпускнікоў універсітэта, ён мае значны фонд ахвяраванняў.

Згодна з выданнем Harvard Gazette, 2/3 першаккурснікаў у Гарвардзе атрымліваюць фінансавую дапамогу (гаворка ідзе пра сумы да 50 тысяч даляраў за год!).

Універсітэт сапраўды зацікаўлены ў прыцягненні і ўтрыманні лепшых і самых разумных. Гэта я кажу як пра студэнтаў, гэтак і пра выкладчыкаў.

— Наколькі цяжка табе было аплачваць кошт навучання?

— Чатыры курсы, што я звычайна бяру за семестр, плюс падручнікі і вандраванні абыходзяцца ў прыкладна \$6000–7000 за паўгады.

Безумоўна, з улікам таго, што і я, і мая жонка зараб студэнты, няма аніякай таямніцы ў тым, што ў цяперашні час мы павінны адмаўляцца ад некаторых відаў адпачынку, абмяжоўваць некаторыя выдаткі, і нават прадалі адну з машын.

Паводле generation.by

— Безумоўна, студэнт павінен быць разумным, цікавым, творчым, самастойным, бо трэба заўсёды знаходзіць матывацыю для самага сябе. Але, лічу, няма нічога больш істотнага чым працавітасць і адказнасць.

Ня трэба баіцца альбо занадта турбавацца — калі вы прысутнічалі на

ПАД ДАХАМ ЕЎРАПЕЙСКАГА ДОМА

«Мой дом – мая крэпасць», – кажуць ангельцы. Французы, магчыма, сказалі б: «Мой дом – маё люстэрка». Скандынавы ж, надоўга задумаўшыся, верагодна адзначылі б прастату свайго жылля. Так як жывуць еўрапейцы?

Традыцыйны ангельскі дом адрозніваецца ад французскага, як ангелец ад француз. Іншымі словамі, яны не маюць амаль нічога агульнага. Нішто, мабыць, не адлюстроўвае ў такой ступені нацыянальныя асаблівасці, культуру і менталітэт чалавека, як яго жыллё.

Ангельцы вядомыя сваёй кансерватыўнасцю, і гэта ў поўнай меры датычыцца іх жылля. Іх дом – гэта замкнёны, адасоблены свет. Жыллё ў Англіі – гэта, перш за ўсё, асобныя дамы, будзь яны ў сельскай мясцовасці альбо ў «вялікім Лондане». Тыповы англійскі дом у віктарыянскім стылі выкладзены чырвонай цэглай, мае чарпачны дах і сіметрычна размешчаныя вокны. Высокі ўваход вядзе да ярка афар-

меты мэблі ў каланіяльным стылі. Гэта спадчына часоў Брытанскай імперыі, калі амаль у кожнай сям'і хто-небудзь са сваякоў служыў у Індыі і вяртаўся з мноствам экзатычных прадметаў.

Жыхары імглістага Альбіёна ў афармленні свайго дома ніколі не дапускаць той легкадумнасці і «бязладдзя», якія ўласцівыя французам, што ўявілі сябе заканадаўцамі моды не толькі ў вопратцы, але і ў інтэр'еры.

Французы любяць шпалеры з буйным кветкавым арнамантам, з золатам і пурпуром, мяккія крэслы, якія альбо імітуюць стыль аднаго з Людовікаў, альбо такія і з'яўляюцца. Часцей за ўсё гэта бывае, калі яны дасталіся ад бабулі і не былі выкінутыя на памойніцу ў перыяд усеагульнага захаплення мінімалізмам.

Як правіла, французская кватэра адрозніваецца багаццем вытанчаных дробязяў самых розных стыляў і кірункаў. Мноства гарбатных, туалетных і кветкавых стоікаў, жардын'еркі, кансолі, палічкі і люстэркі, вазы, шкатулкі і падсвечнікі, цяжкія гардзіны з пэндзлямі, партрэты ў пазалочаных рамах на сценах, прычым людзей, а не сабак або коней – усё гэта тыповы французскі дом.

Скандынавы – людзі марудлівыя, але грунтоўныя. Такое ж у іх і жыл-

лё. Скандынаўскі лад жыцця сфармаваўся ва умовах суровага паўночнага клімату і пратэстанцкай рэлігіі. Суровая прырода не церпіць вычварнасці і празмернасцяў, а рэлігія загадвае старанна працаваць, але не выстаўляць сваё багацце напакас.

Доўгія халодныя зімы, блізкасць мора і пранізлівы вечер прымусілі паўночнікаў засяродзіцца на абароне жылля ад знешніх уздзеянняў. Скандынаўскія пратэстанты, не ў прыклад французам, не схільныя пускаць пыл у вочы і займацца залішнім упрыгожвальніцтвам.

Скандынаўскі дом, як правіла, адно- або двухпавярховы, з прасторным агульным пакоем, які дае магчымасць паменшыць выдаткі на ацяпленне. Часта тут робяць вялікія панарамныя вокны. Яны, з аднаго боку, даюць магчымасць любавання прыродай, а з дру-

гога, забяспечваюць ў доме вялікую колькасць святла: паўночны дзень кароткі. Адгэтуль жа, напэўна, і прыхільнасць скандынаваў да светлай мэблі з нефарбаванага дрэва – хвой і бярозы. З светлай драўніны робяць і аксэсуары – рамы карцін і люстэркаў, панэлі і ліштву, дзверы і вокны.

Італьянская віла

Паўночнікі аддаюць перавагу ўсяму натуральнаму, у тым ліку і ў інтэр'еры. Драўніна, лён і шэрсць да гэтага часу – любімыя матэрыялы для афармлення інтэр'еру.

У немцаў любімы дом – фахверкавы, з цвёрдым каркасам са стоек і бэлек. Сучасныя фахверкавыя хаты – гэта трывалыя і надзейныя будынкі, якія валодаюць надзейным драўляным каркасам. Тэхналогія «фахверк» шырока распаўсюджаная дзякуючы магчымасці зрабіць шкленне ва ўсю сцяну, каб запоўніць памяшканне натуральным святлом.

Зараз папулярныя два напрамкі: дэкаратыўная імітацыя фахверк і так званы «шкляны» фахверк. Першы варыянт імітуе знешні выгляд сярэднявечных пабудов за кошт накладкі дэкаратыўных драўляных планак на абтынчаваныя сцены дамоў. «Шкляны» ж фахверк сумяшчае старадаўнія традыцыі з тэхналогіямі сучаснага шклення (шклопакеты, бязрамнае шкленне) і энэргазберажэння.

Італьянцы любяць маляўнічыя тэрасы, якія даюць спалучэнне адкрытай прасторы і абароненасці адначасова. Да таго ж яны павяжліва ставяцца да свайго мінулага, асабліва да тых помнікаў, якія складаюць залаты фонд сусветнага дойлідства. Таму сучасныя вілы, катэдры і індывідуальныя дамы адрозніваюцца высокай культурай выканання, разнастайнасцю архітэктурных і дызайнерскіх рашэнняў. Улічваючы спякотнае лета, якое доўжыцца больш за 6-7 месяцаў, італьянскія дойліды імкнуцца стварыць жыллё, камфорт у якім мог бы быць забяспечаны ў любы час года.

Адна з неабходных умоў камфорту паўднёвага жылля – балконы (іх вынас ў межах палутара метраў) або абыходныя галерэі вакол усяго перыметра дома, якія ствараюць ў гарачую пару года ўтульную ценявую зону. Усе вокны, лоджыі маюць сонцаахоўныя прылады: жалюзі з дрэва, маркізы са шчыльнай каляровай тканіны або тонкай белае капронавай сеткі. Гэта не толькі функцыянальна неабходна, але і мае важную функцыю ў дэкаратыўным убранні дома, ствараючы разнастайны каляровай акцэнт на фасадзе дома.

Партугальцы аддаюць перавагу дамам ў маўрытанскім стылі. Катэдры Партугаліі вельмі падобныя па сваёй планіроўцы да італьянскіх. Але ў апошнія гады пры будаўніцтве загараднага жылля ўлады гэтай краіны вылучаюць тры асноўныя патрабаванні. Першае абмежаванне – нізкая паверхавасць, раўнамернасць забудовы і наяўнасць вольнай прасторы: гэта даніна і архітэктурнай эстэтыцы, і абароне таямніцы і недатыкальнасці прыватнага жыцця насельнікаў. Другое абавязковае патрабаванне – «экалагічнасць» дома. Менавіта таму сцены і дахі партугальскіх катэджаў і віл пакрытыя расліннасцю. І, нарэшце, трэці пункт – кожны дом павінен мець унікальны дызайн, які не паўтараецца ў іншых, асабліва бліжэйшых, пабудовах.

Увогуле, пакажы мне свой дом – і я скажу табе, хто ты.

Паводле euro-pulse.ru і proftula.ru

Ангельскі пакой

баваных дзвярэй – іх колер вызначаецца не густам і выбарам гаспадара, а прапісаны ў законе.

Інтэр'ер традыцыйнага ангельскага дома вельмі спецыфічны: камін з абшугамі і вядзерцам для вугалю абавязковы, незалежна ад таго, топіцца ён ці не. Гэта ж традыцыйная падстаўка для парасонаў і трысцін у прырэдным пакоі і столік на колцах або на складных ножках для сняданку ў ложку.

Сцены пакояў брытанцы любяць упрыгожваць вышыванымі карцінамі і глінянымі або металічнымі талеркамі. Бронзавыя статуэткі – вядома ж, сабакі і коні – таксама з'яўляюцца характэрнай рысай ангельскага інтэр'еру. Усё самавіта і з годнасцю.

У брытанскіх дамах нярэдка можна сустрэць прад-

Жыллё француз

ГІСТОРЫЯ

ДЗЕ ХАВАЮЦЦА ПАЛЕШУКІ?

Палессе – загадкавы край. Тут спрадвеку жылі не толькі дзяўчыны Алесі і жураўлі, што кожны год адмаўляюцца ад сумнеўных выгодаў вырая. Разам з жураўлямі і алесямі беларускія балоты і лясы насяляюць палешукі – народ, які амаль да сярэдзіны 20 стагоддзя лічыўся носьбітам архаічнай славянскай культуры.

Вучоныя зацікавіліся Палессем з пачатку XIX ст, тут збіралі фальклорны матэрыял, у якім шукалі рэшткі міфалагічнага светапогляду продкаў індаеўрапейскіх народаў. Лічылася, што палескі край захаваў цэлы шэраг культурных з’яваў і элементаў, якія па суседстве ўжо нідзе ў той час не сустракаліся.

У пачатку XX стагоддзя даследчую працу на Палессі вёў выбітны польскі вучоны Юзаф Абрэмбскі, які замест збірання казак вырашыў адказаць на сур’ёзнае пытанне – да якога этнасу трэба аднесці палешукоў. Для гэта ён выправіўся на палескія балоты і, калі пешу, калі на байдарках, начуючы ў наміце і гатуючы ежу на прымуся, вёў там даследаванні з 1934 па 1937 гады.

Раскажам пра некаторыя ягоныя высновы.

У ПОШУКАХ ПАЛЕССЯ

Палессе займае тэрыторыю паўднёвай Украіны і паўночнай Беларусі. Гэта ўвесь абшар палескай катлавіны, абмежаваны з поўдня Валынскім узвышшам, ад возера Свіцязь да горада Корац, з поўначы – Наваградскім узвышшам, мяжа супадае з Берасцейска-Слуцкай шашой.

Але! Калі б мы разам з панам Абрэмбскім патрапілі на гэты абшар і паспрабавалі знайсці там палешукоў, гэта была б нялёгая справа. Жыхары перыферычных мясцінаў гэтага краю адмаўляюць сваю прыналежнасць да Палесся, прапаноўваючы шукаць яго далей у глыб тэрыторыі. Сябе ж звычайна атаясамліваюць з суседзямі: *волянякі, ліцвіны, поляне і г.д.*

Нас тыж называюць *полешуку*. Мы тыж *полешуку*. Тут *скрыз* *полешуку*: *Мызово і Шайно і скрыз*. Але *якыя мы полешуку*? Тыя там, што *дальшэ жывуць, на глыбоком Полісьі* – мы іх называем *полешуку*. Тыя *спід Ковля* кажуць, што *мы полешуку*. *Шайно нэ прызнае, што оны полешуку*. *Шайно кажэ на нас, Кругэль – на Шайно, на Кругэль – Кошары*. Тыя, што *у Кошарах жывуць, то мабуть ужэ ніхто нэ называе полешуку*.

Якыя мы полешуку? *Полешук – то такый, што як ідэ до войска, то первый раз колей бачыў. Нэ знае, як влісты, боіса. А як вліз, то стоіть, трысацца. Полешуку то ныц нэ знають*.

(*Мызава, Ковельскі павет*)

На ўскраінах тэрыторыі вобраз Палесся мае негатывную ацэнку ў параўнанні са сваім краем. Часта прадстаўленне мясцовых жыхароў пра палешука адарвана ад тэрытарыяльнай і этнічнай асновы. Ён проста робіцца вобразам пэўнага сацыяльнага тыпу. Палешук – дзікун, які захаваў рысы адсталасці і першабытнасці.

Пры гэтым ён – папулярны персанаж, забавная тэма для размоваў і здэкаў. Ягоная цемра і наіўнасць шырокавядомыя. Пра гэта сведчаць усялякія байкі ды апаведы пра палешукоў, якія ў іхных паўночных суседзях вядомыя як байкі “про Сэмэна”, які звычайна становіцца ахвяраю хітрых яўрэйскіх купцоў.

Знешне палешука таксама надзяляюць рысамі дзікуства і адсталасці. У ягоным адзенні заўсёды прысутнічаюць архаічныя рысы – ён носіць тое, што ў сучасных вёсках даўно выйшла з ужытку: браныя чырвоныя паясы, плечэная з лыка торба, у жанчын – “кібалка” (падкладка пад хустку), абстрыжаныя валасы і г.д.

НАРОД БЕЗ БАЦЬКАЎШЧЫНЫ

Прасоўваючыся ў глыб Палесся, дзе жыхары ўжо не адмаўляюць сваю прыналежнасць да палешукоў, вучоны сутыкнуўся з існаваннем разнастайных лакальных этнічных груп – *пінчуку, подгородцы, порэчуку* і г.д. Прычым уласная група зноў жа разглядаецца як прыклад вышэйшага ўзроўню культуры і цывілізаванасці, а чужой прыпісваецца адсталасць і першабытнасць. І амаль нідзе няма ўсведамлення аднасці усіх жыхароў палескай нізіны.

У часы пана Абрэмбскага Палессе знаходзілася “паза сферай інтэнсіўных уплываў і экспансіі нацыянальных груп, якія прэтэндуюць на гэты народ”. Людзей, якія б адносілі сябе да пэўнай нацыянальнасці, вучоны амаль не сустракаў.

Наогул жа, пытанні этнічнай прыналежнасці ці, хутчэй, паходжання з пэўнай мясцовасці для палешука непрыемныя, ён іх імкнецца пазбегчы. Вучоныя, якія ўвесь час прыязджаюць вывучаць “архаічную культуру” і “украінска-беларуска-руска-польскую трасянку”, развілі ў мясцовым жыхары комплекс непаўнавартаснасці. Да родных мясцінаў у яго ганебныя пачуцці.

Сітуацыя, якую назірае на Палессі пан Юзаф – праява новага часу. Вучоны ўпэўнены, што раней палешукі ганарыліся сваёй радзімай і любілі яе. Але ў пачатку 20 стагоддзя архаічнае грамадства пачало разлагацца. Праўда, засталіся яшчэ людзі, пераважна старыя, якія выказваюць этнічны гонар, засталіся і “рэгіянальныя выспы”, куды працэс разлажэння яшчэ не дабраўся.

На жаль, імкненне большасці палешукоў адрачыся сваёй бацькаўшчыны і далучыцца да іншай этнічнай групы прымушае Юзафа Абрэмбскага зрабіць выснову: “У любым выпадку, цяпер жыхары Палесся ў

сваёй пераважнай масе – не ўкраінцы і не беларусы. Перастаюць яны быць і палешукамі, робячыся народам без бацькаўшчыны”.

СУЧАСНАСЦЬ

Па выніках Другой сусветнай вайны тэрыторыя былога Палескага ваяводства Польшчы ўвайшла ў склад СССР і была падзелена паміж Беларускай ССР і Украінскай ССР. Палешукам нічога не заставалася як

прыняць сваю новую нацыянальнасць (улічваючы іх абыякавасць да нацыянальных пытанняў, “здаліся” яны без бойкі). У канцы 80-х была спроба ўзняць аўтанамісцкі рух на Палессі і назваць палешукоў асобным народам, які вядзе карані ад племя яцвягаў. Думаецца, што ажыццявіць гэтую ідэю перашкодылі не столькі палітычныя праціўнікі, колькі варожасць мясцовых жыхароў да нацыянальнай тэмы.

ДАВЕДКА «ДЗЕДЗІЧА»:

Юзаф Абрэмбскі (1905 – 1967).

Вучоны-антраполог, этнограф.

Нарадзіўся ў в. Цеплік Віннішкага павета ва Украіне, дзяцінства правёў у беларускім маёнтку пад Слонімам. Вучыўся ў Варшаве, потым у Кракаве ў Ягелонскім універсітэце на факультэце славістыкі. Вывучаў антрапалогію ў Лонданскай школе эканомікі ды палітычных навук.

Праводзіў палявыя даследаванні ў Македоніі. Вывучэнне культуры і этнасу на Палессі пачаў пад час супрацоўніцтва з Інстытутам даследавання нацыянальных справаў (Варшава), потым – пад патранажам Дзяржаўнага інстытута культуры вёскі, у якім заняў пасаду намесніка дырэктара.

У 1946-м чытае лекцыі ў Оксфардзе. Потым праводзіць даследаванні на Ямайцы. Эксперт ААН у Нью-Ёрку ў справах краінаў, якія вызваліюцца ад каланіялізму. У 60-я выкладаў у нью-ёркскіх універсітэтах.

Сёння навуковая спадчына Абрэмбскага даступная ў архіве універсітэта горада Амхерст штата Масачусетс. У 2007 годзе ў Польшчы выйшаў зборнік парц Ю. Абрэмбскага “Палессе”.

Альбіна ТРУС. Здымкі Ю. Абрэмбскага

ЯНЫ РАТУЮЦЬ ЖЫЦЦІ

Беспрытульныя жывёлы змогуць знайсці дом, дзякуючы акцыі грамадскага аб'яднання "Дабрыня".

Актывісты аб'яднання зладзяць выставу бяздомных жывёлаў, якія знаходзяцца на утрыманні арганізацыі. 31 сакавіка на другім паверсе кінатэатра "Беларусь" кожны жадаючы зможа выбраць для сябе коціка альбо сабачку. А таксама, па папярэдняй дамоўцы з арганізатарамі, можна выставіць жывёліну, якую вы падабралі на вуліцы (нельга прыносіць хатніх жывёлін).

Усе звяркі мусяць мець даведку ад ветэрынара пра стан здароўя. Хворыя і брудныя жывёліны да выставы не дапушчаюцца, таму можаце смела браць з выставы гадаванца сабе дахаты.

Актывісты Берасцейскага грамадскага аб'яднання дапамогі жывёлам "Дабрыня" з'яўляюцца яркім прыкладам тых людзей, што бескарысліва гатовыя абараняць слабых і бездапаможных. Жывёлы не могуць заяўляць пра свае беды, не могуць дамагацца выканання права нават на жыццё. Таму не заўважаюць іх пакуты і нават здекавацца з іх вельмі проста.

Але сёння ў нашым горадзе з'яўляецца ўсё болей людзей, якія ахвяруюць сваім часам, сіламі і грошамі

дзеля служэння Дабрыні.

Грамадскае аб'яднанне "Дабрыня" з'явілася ў 2010 годзе дзякуючы намаганням дзвюх добрых жанчын — Таццяны Сядовай і Алены Оргіш. Арганізацыя аказвае дапамогу братам нашым меншым разнастайнымі шляхамі: яе сябры даглядаюць за беспрытульнымі жывёламі, часта бяруць на утрыманне да той пары, пакуль не знойдуць гаспадара (але гэта цяжка ажыццявіць без наяўнасці прытулку); за свае грошы робяць стэрылізацыю вулічным жывёлінам, каб паменшыць колькасць прысуджаных на бядзённе і галодную смерць новым коткам і сабачкам; праводзяць акцыі дзеля папулярызацыі гуманнага стаўлення да жывёльнага свету.

Адна з галоўных задач арганізацыі — дамагчыся стварэння прытулку для беспрытульных жывёлаў. Справа гэтая не такая лёгка, як можа здавацца на першы погляд. Ужо цягам двух гадоў актывісты просяць гарадскія ўлады даць ім памяшканне пад прытулак. Здавалася б, у горадзе хапае занябных гаражоў і пабудов вайсковых частак. Але пакуль намаганні безвыніковыя. Стварыць немагчыма яшчэ таму, што ў нашым заканадаўстве няма паняцця "прытулак", а без гэтага — ніяк.

Сёння зоаахоўныя

Photo: Smiyanova Anastasia

арганізацыі па ўсёй Беларусі імкнуцца паўплываць на рэформу заканадаўчай базы, якая рэгламентуе адносіны чалавека і жывёльнага свету.

ЧЫМ МОЖАШ ДАПАМАГЧЫ ТЫ?

Па-першае, грашовымі сродкамі. На стэрылізацыю, догляд за беспрытульнымі жывёлінамі, харчаванне і медыкаменты патрэбныя немалыя грошы. Сродкі можна перавесці на рахунак арганізацыі праз банк.

Па-другое, іншай матэрыяльнай дапамогай ў выглядзе корму, лекаў, клетак і г.д.

І вядома, дзеяннем: ты можаш прымаць удзел у акцыях, распаўсюджваць інфармацыю і проста дапамагаць тым жывёлам, што жывуць побач.

Альбіна Трус

Тэлефануй: (033) 318 - 9 - 318

Грашовыя сродкі адпраўляць сюды:

Брестское общественное объединение помощи животным «Доброта» (БООПЖ «Доброта»),
р/с 3015260890014 в отд. 403 ГФ по Брестской области ОАО «Белинвестбанк»,
МФО 150501823, УНП 290927236.

Назначение платежа - добровольное пожертвование.

АРХІТЭКТУРНЫ АВАНГАРД ЗА НАВАКОЛЬНАЕ АСЯРОДДЗЕ

У ПАРЫЖЫ ПАБУДУЮЦЬ СТУДЭНЦКІ ІНТЭРНАТ З ДРАЎЛЯНЫХ ПАДДОНАЎ.

Гэты ўнікальны, адважны і, на першы погляд, амаль абсурдны праект інтэрната ў Парыжы, на вуліцы Амеют — творчая праца спецыялістаў з французскай архітэктурнай студыі Stephane Malka. Аб'ект-паразіт трывала замацаваны да глухой сцяны аднаго са сталічных будынкаў, не замінаючы яго ўласнаму ўнутранаму жыццю, суіснуючы функцыянальна і рацыянальна.

Рэалізацыя праекта нічога не руйнуе і нічога не адймае ў старадаўняга еўрапейскага горада, пакідаючы яму каштоўныя квадраты тэрыторыі і індывідуальнасць раёна.

Акрамя таго, асноўнымі матэрыяламі дэкору экстэр'ера сталі другасна скарыстаныя драўляныя паддоны, упадабаныя за апошнія гады дызайнерамі і архітэктарамі ва ўсім свеце. Гэтыя досыць далікатныя элементы, зразумела, замацаваныя на трывалы каркас.

Экстравагантны, але дэмакратычны дызайн структуры Innovative Student Housing прадугледжвае яе напauпразрыстасць, якая мусяць ахоўваць прыватнасць жыцця сваіх насельнікаў і прапускаць у памяшканні дастатковую колькасць натуральнага дзённага святла.

Модульнасць розных камбінацый паддонаў стварае разнастайную геаметрыю, якая заснавана на другасным выкарыстанні матэрыялаў, якія не патрабуюць складанай дадатковай апрацоўкі і не ствараюць пабочных прадуктаў вытворчасці, што забруджваюць навакольнае асяроддзе.

Па меркаванні аўтараў праекта, рэальны экалагічны падыход складаецца не ў разбурэнні, але ў лаяльным накладанні дэмакратычных інавацый на існуючую архітэктурную спадчыну старадаўняга горада. Гэта новая, эфектыўная і гуманная стратэгія выкарыстання гарадской прасторы.

ПРАВА

АБІРАЕМ ЛЕПШЫЯ БЕЛАРУСКІЯ ТВОРЫ

Некаторыя кажуць, што “беларуская мова – бедная мова. Потому што на беларускай мове нельзя сказать что-то великое”. Абвергнуць гэтае спрэчнае сцвярдженне актывісты “Дзедзіча” прапаноўваюць з дапамогай складання ТОП-100 прэзідэнтных твораў на беларускай мове.

АКЦЫЯ ТОП-100 «УКАНТАКЦЕ»

У межах кампаніі “Наша мова” АРР “Дзедзіч” адкрывае галасаванне за выбар найлепшай прозы на беларускай мове. Спачатку ў адмысловай суполцы «Укантакце» будзе наладжана абмеркаванне, якія творы варта таго, каб апынуцца ў рэйтынг “ТОП-100 беларускай прозы”. Кожны ахвотны можа дадаваць свае прапановы ў гэты спіс.

Збор прапаноў будзе цягнуцца да 25 сакавіка. Пасля гэтага на сайце “Дзедзіча” будзе наладжана галасаванне за выбар лепшых з прапанаваных варыянтаў.

Кіраўнік “Дзедзіча” Дзмітрый Шыманскі асноўнай мэтай акцыі бачыць заахвочванне моладзі да чытання беларускай літаратуры:

– Як вядома, моладзь імкнецца мець усё самае папулярнае, самае топавае, з вышэйшых пазіцый рэйтыngu. Глядзяць самыя рэйтынгавыя фільмы, слухаюць самую папулярную музыку. Чытаць усё запар са школьнай праграмы часам бывае сумна, а бывае патрапіцца нешта такое, што пасля наогул нічога чытаць не хочацца. Давайце паспрабуем зацікавіць маладых людзей найлепшым. А далей, прызвычаіўшыся да чытання

беларускага, яны самі будуць пашыраць спіс сваіх любімых кніг.

Увага!!! Каб дадаць свае прапановы ў спіс, калі ласка, заходзьце сюды: http://vk.com/nasha_mova_top_100. Напішыце ў каментарыя імя і прозвішча пісьмёніка, а пасля – назву твора, які вы прапаноўваеце ў гэты спіс.

Нагадаем, што кампанія “Наша мова” была ініцыяваная берасцейскімі арганізацыямі “Дзедзіч”, “Аазіс” і “Моладзь БНФ” у 2011г. і мае на мэце папулярызацыю беларускай мовы сярод моладзі.

Кампанія выкарыстоўвае розныя формы працы з насельніцтвам (флэш-мобы, улёткі, збор подпісаў, рэклама беларускай літаратуры ў грамадскім транспарце) і выклікала шырокі рэзананс, актыўна абмяркоўваецца на рэгіянальных сайтах і ў сацыяльных сетках.

АГЛЯД СТЫПЕНДЫЙ У ЕЎРАПЕЙСКИХ ВНУ

СТЫПЕНДЫІ НА НАВУЧАННЕ Ў НЯМЕЧЧЫНЕ

Аб’яднанне студэнцкага абмену ў Цэнтральнай і Усходняй Еўропе (GFPS) беларускіх студэнтаў і магістрантаў на навучэнне ў нямецкім універсітэце на працягу зімнага семестра 2012-2013.

Атрымаць стыпендыю могуць школьнікі ад 16 гадоў, студэнты і магістранты. Зімні семестр працягваецца з 1 кастрычніка 2012 па 28 лютага 2013.

Апошні тэрмін падачы заявак – 10 красавіка 2012 г.

Патэнцыйны стыпендыят:

- валодае нямецкай мовай на добрым узроўні;
- прымае актыўны ўдзел у грамадскім і/альбо культурным жыцці Беларусі;
- паспяхова вучыцца;
- хоча бліжэй пазнаёміцца з нямецкай культурай і грамадствам.

Абавязковыя ўмовы для падачы заяўкі:

- беларускае грамадзянства;
 - статус навучэнца беларускай ВНУ (альбо ЕГУ).
- Стыпендыя ўключае:
- асабістую падтрымку і дапамогу на месцы навучання – Вас забяруць з вакзала, паклапоцяцца пра Вашу жылло і залічэнне;
 - фінансавую падтрымку, дастатковую для бесклапотнага навучання і жыцця ў Нямеччыне;
 - візавы ўнёсак і плату за залічэнне.

Падрабязней на сайце www.gfps.org/belarus

ЛЕТНЯЯ ШКОЛА ДЛЯ БЕЛАРУСКАЙ МОЛАДЗІ

Фундацыя Генрыха Бёля аб’яўляе аб прыёме заявак для сваёй чацвёртай “Летняй школы для маладых людзей з Беларусі”, якая абдудзецца ў Берліне 7-19 жніўня 2012 года.

Фундацыя Генрыха Бёля з’яўляецца часткай зялёнага палітычнага руху, які развіваецца ва ўсім свеце ў адказ на традыцыйную палітыку сацыялізму, лібералізму і кансерватызму. Яго асноўныя прынцыпы: экалогія і ўстойлівае развіццё, дэмакратыя і правы чалавека, самавызначэнне і справядлівасць.

12 маладым людзям з Беларусі прадастаўляецца магчымасць дзедацца аб бягучых палітычных і сацыяльных працэсах прыняцця рашэнняў у Германіі ў розных галінах палітыкі на мясцовым, рэгіянальным, нацыянальным і еўрапейскім узроўні.

Паўдзельнічаць могуць рэзідэнты Рэспублікі Беларусь ва ўзросце 19-28 год з паглыбленым веданнем англійскай мовы. Праграма накіравана на маладых людзей, якія ўжо працуюць валанцёрамі ці працуюць у арганізацыях грамадзянскай супольнасці і сацыяльных, экалагічных і моладзевых рухах.

СТЫПЕНДЫІ Ў АЎСТРЫІ

Стыпендыі прадстаўляюцца на навучанне на базавых універсітэцкіх курсах (бакалаўрыят), ці для студэнтаў, якія ўжо скончылі ВНУ ў сваёй роднай краіне на навучанне па магістэрскай ступені.

Запрашаюцца выпускнікі школ, бакалаўры, магістры.

Дапамога аказваецца ў асноўным студэнтам, якія жадаюць навучацца ў галінах тэхналогіі, прыродазнаўчых навук, эканомікі.

Стыпендыі прысуджаюцца на навучанне ў Аўстрыі, стыпендыяты павінны атрымаць універсітэцкую ступень ў Аўстрыі.

Стыпендыя выдзяляецца тэрмінам да 4 год ці на мінімальную працягласць навучання, кожны раз на 1 год. Падаўжэнне атрымання стыпендыі залежыць ад дасягненняў студэнта.

Стыпендыя ўключае: аплату за навучанне, пакрыццё выдаткаў на пражыванне і падручнікі да 12 000 еўра на акадэмічны год. Пры неабходнасці дадаткова выдзяляецца падарожны грант да 1 000 еўра на год.

Стыпендыятам акажуць падтрымку і дапамогу ў атрыманні візы, страхоўкі, моўных курсаў і пошуку жылля.

Кожны год выдзяляецца ад 10 да 14 стыпендыяў.

ПАТРАБАВАННІ ДА КАНДЫДАТАЎ:

Кандыдаты павінны быць грамадзянамі афрыканскіх, азіяцкіх краін, ці краін цэнтральнай і усходняй Еўропы, хто:

- мае права на паступленне ў Аўстрыйскі універсітэт, ці ўніверсітэт ў сваёй роднай краіне;
- цікавіцца магчымасцю навучання ў Аўстрыйскім універсітэце ці тэхнічным каледжы;
- не старэйшы за 23 гады (на час дэдлайну падачы заяўкі).

Усе дакументы на суісканне стыпендыі павінны быць атрыманы ў офісе “Аўстрыйскай прыватнай фундацыі Мундзі” да 31 мая 2012.

КАБ АТРЫМАЦЬ СТЫПЕНДЫЮ НЕАБХОДНА ДАСЛАЦЬ У АДРАС ФУНДАЦЫІ НАСТУПНЫЯ ДАКУМЕНТЫ:

- форму заяўкі;
- рэзюмэ;
- матывацыйны ліст;
- выліску аб адзнаках;
- апісанне мэты даследвання;
- два рэкамендацыйныя лісты ад выкладчыка ці працадаўцы;
- усе дакументы павінны быць на англійскай ці нямецкай мовах.

dzedzich.org

Удзел бясплатны. Фундацыя Генрыха Бёля пакрывае візы і расходы па праграме, а таксама выдаткі на дарогу, харчаванне і пражыванне падчас Летняй школы. Дэдлайн: 30 сакавіка 2012 года.

dzedzich.org

АДПАЧЫНАК

ДАРЭЧЫ

Вось цікава. Навошта замежнікі ездзяць за мяжу?
Яны ж і так за мяжой!!!

Муж хацеў завесці палюбоўніцу, я адгаварыла - маўляў, дарага, не пацягнем. Лепш я завяду палюбоўніка. Лішняя капейка ў хаце не перашкодзіць.

Старыя батарэйкі Duracell ляжаць у шафе ў 10 раз даўжэй, чым звычайныя батарэйкі.

Злым настаўніцам пасля сэксу ніколі не бывае добра, ім бывае «здавальняюча».

Наўрад ці нашы бацькі 20 гадоў таму маглі меркаваць, што падрыхтоўка да іспыту будзе ўяўляць сабою фатаграфаванне канспекта тэлефонам.

Надпіс на ўваходзе ў гей-клуб:
«Уваход ззаду».

- А ў цябе ёсць машына?
- Ну пакуль няма...
- А калі будзе?
- А цябе ў хлопцах толькі машыны цікавяць?
- Ну, хлопец без машыны – не хлопец.
- А калі ў цябе сіські будуць?!

Жанчына тэлефануе дыетологу:
- Доктар, мне здаецца, у мяне лішняя вага.
- Чаму вы так вырашылі?
- Ды вось, купіла сёння шалі, якія размаўляюць, уважылася на іх.

- І што ж яны вам казалі?
- Яны казалі: «Па адным, калі ласка».

У Расеі ўсё відавочна: у краіне, дзе ёсць Стары Новы год, павінен быць стары новы прэзідэнт.

Адна жанчына ўстала на шалі, і яны разваліліся пад ёй. Таму яна так і не змагла зразумець, ёсць у яе лішняя вага, ці няма.

Сёння пабіў рэкорд па колькасці пражытых мной дзён.

Мужык з фотамадэллю заходзяць у адну з самых дарагіх футравых крамаў.
- Пакажыце вашу самую дарагую норкавую футру, - кажа мужык прадаўцу.

Той прыносіць прыгожую футру з норкі. Дзяўчына яе апранае. Выдатна.

- Гэта шуба каштуе 30 тысяч даляраў, - кажа прадавец.

- Ніякіх праблем! Я выпішу чэк.
- Вельмі добра. Сёння субота. Вы можаце забраць футру ў панядзелак, пасля таго, як чэк будзе пацверджаны ў банку.

Мужык з дзяўчынай сышлі. У панядзелак ён зноў з'яўляецца ў краме.

Убачыўшы яго, прадавец успыхнуў:
- Як вам не сорамна з'яўляцца тут?! На вашым рахунку нічога няма!

- Я проста зайшоў падзякаваць вам за адну з лепшых начэй у маім жыцці.

Калі мяне пачалі біць у дзіцячым лагеры - мае бацькі не сталі бяздзейнічаць. Яны застрахавалі маё жыццё і запісалі яшчэ на дзве змены.

У цябе вышэйшая адукацыя? Ці нават дзве?
Зрабі хатняе заданне са школьнікам 4-га класа па сучасных падручніках - адной сябе ідыётам!

Вовачка шалее на ўроку. Раззлаванае настаўніца дае яму падзатыльнік і кажа:

- Каб заўтра прывёў мне свайго бацьку.

Вовачка:

- Ага, зараз! Я ўжо адной такой прывёў. Дык ужо год не магу назад забраць.

Размаўляюць дзве бландыні.
- Ты выпадакова не ведаеш, на які дзень выпадае 8 Сакавіка?

- Па-мойму, пятніца.

- Ды ты што! Спадзяюся, не пятніца 13-га?

Мужык на драбіне заяджае ў сяло:

- Людзі! Я вугаль прывез! !

Увесь у мыле, забіты ў хлам конь паварочваецца:

- Ага, блін, Ты прывез.

Учора сон прысніўся, як прыехала да мяне ў госці Памэла Андарсан, а я шпалеры клею. Яна кінулася мне дапамагаць! І ўсё так рэальна было, што калі прагнуўся, блін, нават клей на руках застаўся.

Выкладчык кажа студэнту:

- Сёма, вы ў гэты раз залік не атрымаеце, і мець зносіны мы з вамі будзем яшчэ доўга-доўга. Я да вас у кастрычніку яшчэ на прысягу прыеду.

Кіроўца маршруткі паўстаў з мёртвых пасля таго, як працаўнік морга гучна пляснуў дзвярыма.

Дзеці, якія нарадзіліся на пачатку студзеня, атрымліваюць імя дзесьці пасля 18-га чысла!

Асноўны чынік росту дзіцячай жорсткасці - пазлы на 2000 дэтале.

Зімовыя ўспаміны: нека ўначы градуснік пастукаў у акно і папрасіў упусціць у хату.

Адбярэ ў народа гісторыю - і праз пакаленне ён ператворыцца ў натоўп, а яшчэ праз пакаленне ім можна кіраваць як статкам.

© Паўль Эзэф Гебельс.

Навіны з Беларусі: Нечакана масавымі народнымі гуляннямі па ўсёй краіне скончыўся паказ балета «Лебядзінае возера» па нацыянальным тэлебачанні.

Еду на машыне, усе пешаходы – казлы. Іду пешшу, усе вадзілы – казлы. Еду на ровары, – наогул усе казлы!

На лекцыі па лінейнай алгебры выкладчык штосьці піша на дошцы. На апошняй парце студэнты гуляюць у карты. Адзін з іх штосьці не так пакрыў і другі на ўсю аўдыторыю:

- Ты што, зусім афігеў!

Выкладчык:

- Спакойна! Зараз усе растлумачу.

У студэнцкім інтэрнаце знік кот. Вось такія пірагі.

Размаўляюць два выкладчыкі:

- Вось калі я на іспыце пастаўлю хоць адну чацвёрку, мяне цэлая група будзе насіць на руках!

- А калі я на іспыце пастаўлю хоць бы адну тройку, то мяне цэлая група будзе насіць на руках!

Міма праходзіць дэкан. Падлучаецца да гутаркі:

- А калі я вас абодвух звольню, то мяне цэлы факультэт на руках насіць будзе! Цэлы семестр!

Маладыя бацькі прывезлі свайго нованароджанага сына да лекара. Лекар аглядзеў яго і сказаў:

- У вас вельмі прыгожае дзіця.

- Вы напэўна кажаце гэта ўсім новаспечаным бацькам.

- Не, толькі тым, чые дзеці сапраўды сімпатычныя.

- А што ж вы кажаце астатнім?

- «Ваша дзіця так на вас падобнае!».

Рамонт кватэры ў стылі «хай-тэк», плаўна перайшоў у стыль «хай-так», і скончыўся стылем «хрэн-з-ім»!

Настаўніца правярала сачыненні і плакала: цяпер яна ведала, як правесці лета, але гады ўжо не тыя.

5 САМЫХ ДОБРАПРЫСТОЙ-
НЫХ ЗЛОДЗЕЯЎ

1. Злодзей, які выкраў наўтбук прафесара шведскага ўніверсітэта Umea, вярнуў усё яго змесціва на флэшцы. Калі прафесар заўважыў страту наўтбука, ён апынуўся ў шокавым стане, бо там былі запісы 10 гадоў працы. Аднак, злодзей апынуўся настолькі прыстойным, што праз некаторы час вярнуў прафесару флэшку, куды была скапіравана ўся інфармацыя.

2. У адзін з дамоў Ніжняй Саксоніі ўварваўся ўзброены рабаўнік. Пакуль ён пагражаў пісталетам няні, двое дзяцей 7-мі гадоў прынеслі яму ўсё свае зберажэнні, каб ён пакінуў жанчыну ў спакоі. Рабаўнік быў так расчулены гэтым учынкам, што сышоў з хаты, не ўзяўшы ні капейкі.

3. У кастрычніку 2011г. злодзей сцягнуў з прыпаркаванага аўтамабіля 2 мабільныя тэлефоны і кашалёк. Калі ён зазіраў у адзін з тэлефонаў, то ўбачыў там здымкі дзіцячай парнаграфіі. Гэта ўсяліла ў яго настолькі моцную агіду, што ён здаўся ўладам каб дапамагчы расследаваць гэты выпадак. Дзякуючы садзейнічанню злодзея быў арыштаваны 46-гадовы мужчына. У якасці пакарання няўдалага злодзея прысудзілі ўсяго да месяца турмы і штрафу.

4. Злодзей з Саудаўскай Аравіі, які так і застаўся невядомым, вярнуў сапраўднаму ўладальніку ювелірныя ўпрыгожванні, выкрадзеныя ў яго больш за 10 гадоў таму. Па словах гаспадара ўпрыгожванняў, да яго ў дзверы пагрукалі пасярод ночы. Адчыніўшы дзверы, на парозе ён знайшоў торбу, у якой і знаходзіліся ўпрыгожванні, а таксама ліст з выбачэннямі.

5. Бразілец, які скраў аўтамабіль, вярнуў машыну яе гаспадару пасля таго, як той патэлефанаваў на мабільны тэлефон, пакінуты ў машыне, і паведаміў злодзею, што ён перажывае цяпер фінансавыя цяжкасці.

ДЗЕДЗІЧ

ІНФАРМАЦЫЙНА-
АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

- **Заснавальнік:** ініцыятыўная група моладзі
- **Распаўсюджваецца бясплатна**
- **Падпісана ў друку** 21.03.2012 года у 18-00
- **Папера** афсетная, фармат А4, 1,5 ул.-друку. аркуша,
- **Гарнітура** Helios
- **Надрукавана** на памнажнальнай тэхніцы сябраў рэдакцыі

Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКИ.

Рэдакцыйная калегія: Ю. Агіевіч, П. Белавус, П. Дайлід, Г. Когаць, К. Шэлест. **Адказны за выпуск:** Альбіна ТРУС.

• **Кантактныя тэлефоны:** (029) 660-57-41, (029) 724-21-16.

• **E-mail:** dzedzych@dzedzych.org. **Інтэрнэт:** www.dzedzych.org

• Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэня спасылкі на крыніцу абавязковыя

• Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі

• **Наклад** 299 асобнікаў

№3(72) • САКАВІК 2012